



MISCEL·LÀNIA

NÚMERO **55**/ ANY 2011



Consell de
Mallorca

Sords, Índia i Fundació Vicente Ferrer: mescla expressiva i visual

Alícia Serra Montblanch,
Intèrpret de Llengua de Signes



Anantapur és una ciutat situada a l'estat d'Adhra Pradesh, a l'Índia. És una d'aquelles ciutats plenes de llum i color. Malgrat la fam i la brutícia, és una ciutat tan dura com especial. Surts al carrer i hi ha molta gent. La ciutat vessa vida i esperança malgrat la falta de recursos que pateixen. Les dones enlluernen amb els seus espectaculars i elegants 'sharis' de colors vius i alegres.

I entre totes aquestes dones, en trobam tres de sordes fent feina a un taller d'artesanía de la Fundació Vicente Ferrer (FVF). I és que anàvem a això, a conèixer de primera mà la gran tasca que fa la FVF i concretament i de manera molt especial, amb el col·lectiu de les persones sordes. Com es varen posar de contentes les dones sordes en veure'ns

signar. Ens contaven com havia canviat la seva vida des que FVF els havia donat l'oportunitat de fer feina en aquells tallers. Al principi era complicat entendre'ns ja que elles utilitzen la llengua de signes telegu i és diferent de la nostra, però acabàrem entenent-nos i el més important, comunicant-nos! I tot gràcies a aquesta llengua visual, la llengua pròpia de les persones sordes, la llengua de signes. Ens contaven que ara les respecten més. Abans, per ser dones i, el que és pitjor, sordes o discapacitades no gaudien de cap classe de respecte. En alguns casos, no tenien ni drets que nosaltres considerem bàsics, depenent de la casta a la qual pertanyien... Però gràcies a FVF la seva situació havia canviat, els havien donat una oportunitat. Les seves cares reflectien esperança i felicitat.

El següent contacte no va trigar en arribar. El dia següent, FVF ens havia organitzat una marxa ciclista amb un grup de nins i nines sords. A Mallorca, una setmana abans, havíem participat en una marxa cicloolidària a benefici de FVF. Tot va ser idea d'en José Luís, un mallorquí sord que recorre el món en la seva bicicleta amb l'objectiu de sensibilitzar la societat sobre les necessitats de comunicació que tenen les persones sordes de tot el món i la importància que té la llengua de signes en l'eliminació de les barreres de comunicació. I que hi ha més bonic que compartir amb aquests infants sords, per als quals havíem pedalat una setmana abans, una ruta en bicicleta per l'Índia? Va ser una experiència meravellosa. Hi havia tants de sords signant! Et feien tantes preguntes! Què gran és la comunicació. Gràcies a ella aprenem, compartim, sentim, en definitiva, vivim. Sense comunicació estariem aïllats, no podríem viure. Però aquests infants tenien un sistema de comunicació que els permetia practicar l'art de la comunicació, la llengua de signes. Vivien!

El trànsit de l'Índia és una vertadera bogeria. Unes quantes generacions, antigues i modernes, s'uneixen en un mateix espai i temps per crear un ambient únic. Has d'anar en compte en travessar el carrer perquè no t'atropelli un carro, una moto, una bicicleta o un 'richau' (espècie de mototaxi) o un cotxe. Qualsevol transport imaginable és possible a l'Índia. I no hi ha problema d'espai, sembla que ja és ple el 'richau' per exemple, però continua pujant-hi gent, encara que s'hagin d'asseure un damunt l'altre. I, és clar, no ens hem d'oblidar de les vaques, que gaudeixen de quedar-se enmig de la carretera, o els porcs o les mones que travessen sense que t'ho esperis... Però damunt de la bicicleta, amb tots aquells infants sords al voltant, amb un somriure als llavis, irradiant felicitat, t'adones que dins de qualsevol caos sempre hi ha calma. I així, entre rialles, arribam sense contratemps al nostre destí: un col·legi d'infants sords. Quina no va ser la nostra sorpresa quan vàrem descobrir 600 al·lots sords que ens rebien i ens donaven la benvinguda. Quanta alegria. Ens oferien tot el que tenien. Com menys tenen, més



donen. Vàrem dinar amb ells i després vàrem gaudir d'un festival que havien organitzat pels seus 'amics espanyols'. Jo em demanava com podia ser que aquells nins tenguessin tanta riquesa lingüística? No és que la llengua de signes sigui pobre, tot al contrari, és un de les llengües més riques que conec, però a Mallorca s'utilitza un sistema oralista per a l'educació de les persones sordes i la majoria d'elles tenen una pobresa lèxica i comunicativa important. És un mètode molt complicat per a l'infant sord profund ja que consisteix a llegir els llavis al professor, amb la dificultat que això comporta. Jo ara mateix no seria capaç de seguir una classe, encara que fos de primària, fent lectura labial, i això que consider que domín la llengua oral i conec molt de vocabulari. És massa difícil. I aprendre amb aquest sistema, tal i com ho fan la majoria de persones sordes del nostre país és una tasca gairebé impossible. Per això, tal vegada, fa dos anys va arribar a la UIB la primera al·lota sorda profunda.

A Anantapur, malgrat la falta de recursos i gràcies a la magnífica feina de la FVF, els infants sords reben una educació de qualitat en llengua de signes. I els resultats es veuen a llengües, igual que a les escoles bilingües (llengua oral – llengua de signes) que hi ha en algunes comunitats espanyoles.

Gaudim de l'espectacular festival que ens havien preparat i, el dia següent, sota un sol abrasador, participam en la manifestació que s'organitza, igual que a Espanya, pel Dia Mundial de les Persones Sordes, només que aquest any, vàrem fer renou des de l'Índia perquè tant les persones oients d'Espanya com les de tot el món escoltin per un dia un col·lectiu silenciós i invisible la resta de l'any.

Vàrem fer molt de renou, especialment amb tambors, junt als quals grups de sords ballaven al ritme de les seves vibracions.

Els països rics vivim en l'abundància i la tudam moltes vegades, sense adonar-nos de a quanta gent podrien beneficiar les nostres sobres...

L'Índia és un país molt dur, ple d'esperança, i que li ofereix a tots aquells que la visiten. Si hi ha voluntat tot és possible. Per a les persones sordes concretament, transmet un missatge claríssim:

'UN MÓN SENSE BARRERES ÉS POSSIBLE'

